

Det er anden gang på en måned jeg besøger Laura Toxværd for at interviewe hende i hendes hjem på Vesterbro. Det første interview blev nemlig udslettet af min harddisc recorder, så denne gang har vi adskillige optagere kørende samtidigt. Laura har udgivet seks plader i eget navn, så jeg har besluttet at tage udgangspunkt i dem i kronologisk rækkefølge.

No. 1 (2007)

AV: Din første plade i eget navn er en solosaxofonplade. Hvorfor var det lige det du lagde ud med?

LT: Det var faktisk fordi det var ret usædvanligt at spille solo på det tidspunkt. Jeg havde spillet nogle solokoncerter, men bare det at bruge det ord var lidt fremmed den gang i en københavnsk jazz-sammenhæng. Det pegede lidt på noget klassisk musik, og der var ikke så mange jazzmusikere der gjorde det.

Pladen blev også sådan at halvdelen er en live solokonzert fra Jazzhouse og den anden halvdel er en studiesession. Det var vigtigt for mig på det tidspunkt at reflektere over forskellen på en live session og en studie-session. Jeg havde svært ved at forsvare at man skulle fryse noget improviseret musik fast i et studie. Så pladen peger lidt på det dilemma ved både at have nogle studieoptagelser og noget live. Men jeg lavede alligevel nogle studieoptagelser i samarbejde med Frederik Thaae, som jeg havde arbejdet med i nogle år, mest med bandet DO DRUGS. Jeg spurgte ham om han kunne tænke sig at lave nogle studieindspilninger med mig og så fik han bare frie hænder til at gøre med det hvad han ville. Det ville han gerne. Vi mødtes og så spillede jeg nærmest alle mine udtryksmåder eller licks på saxofonen. En slags ingredienser som jeg vidste jeg brugte i mit spil. Jeg prøvede ligesom at indkapsle mine idéer, og så fik han en samling af dem til at lave noget musik ud fra. Udover det spillede jeg også nogle mere konventionelle sange på saxofon som jeg havde lavet. Og han har så lagt lydene sammen og ovenpå hinanden og så videre. Dogmet var bare at der kun er lyde der stammer fra min altsaxofon.

AV: Pladen virker også ret konceptuel. Der er i hvert fald taget nogle klare og store valg i processen. Er det generelt for dig? En dogme-agtig tilgang?

LT: Det er rigtigt. Det er sådan jeg arbejder. Også nu, og jeg har faktisk gjort det med alle mine projekter. Det er naturligt for mig at der går en masse arbejde og en masse tanker forud for alt det jeg laver, og så er det ligesom bare klar til at blive effektueret. At gå i studiet er egentlig bare en slags sidste led af en lang proces. Jeg kan godt lide den måde at arbejde på. Nogle vil jo gerne indfange noget umiddelbart uden så mange forberedelser.

AV: Ja, der er i hvert fald mange jazzplader hvor man måske mere leder efter at indfange noget umiddelbart.

LT: Det er også en plade der måske rigtig meget skal forstås som min debutplade. Altså "welcome to Laura". Her er mine licks og sådan her tænker jeg. Og det var nok meget bevidst. Jeg havde været med på nogle plader før, bl.a. med John Tchicai, men når jeg så ligesom skulle tage den selv, så fik jeg lyst til at tage det meget alvorligt. Og også titlen No.1 understreger jo det, selvom det også er lidt humoristisk. Først var det faktisk meningen at pladen skulle laves i surround sound, men det blev for teknisk udfordrende og dyrt.

AV: Det var måske dengang hvor man troede at surround ville blive den nye standard. Men det skete aldrig rigtig.

LT: Nej, nu har folk selvfølgelig hjemmebiograf, men ikke til musik. Jeg har hørt nogle bud på nogle af numrene i surround som Frederik havde mixet og det var ret fedt. Virkelig taktilt. Men det blev så ikke til noget.

DO DRUGS (2010)

AV: Den næste plade er trio med Frederik Thaae på guitar og lidt af hvert og så Mikkel Gemzøe på trommer. Og jeg har læst at det er en Charlie Parker Tribute plade?

LT: Ja. Det er sådan at flertallet af numrene er skrevet ovenpå Charlie Parker numre. F.eks. sådan at noget af rytmikken kan være bibeholdt fra Charlie Parkers numre og så er tonerne udskiftet, ofte til noget mere atonalt. Eller også er det sådan en overordnet bue i måden melodien bliver ført på. Man kan godt genkende Charlie Parker nummeret hvis man hører dem lige efter hinanden. Jeg ved bare ikke rigtig hvad man kalder det når man skriver det så meget om? Egentlig er det blevet mine egne numre. Og så blev der udvidet med nogle andre af mine numre og nogle af Mikkels og Frederiks også.

AV: Hvad er dit forhold til Charlie Parker?

LT: Han er en gammel helt fra barndommen. Hele det der med beboppen og hvad den stod for det er jeg da fascineret af - altså macho og konkurrence. Og jeg er jo ikke ekspert i musikhistorie eller musiksociologi, men jeg opfatter det som om jazzen blev en mere seriøs kunstart med beboppen. Forstået sådan, at det vigtigste ikke var at underholde, men at det var musik på sine egne præmisser og musik som ville sige noget i sig selv, som måske ikke var nyttigt eller kunne bruges. Og som netop også derfor var krævende og komplekst. Ikke bare fordi det var flot at de var dygtige, men fordi de stiller nogle krav til lytteren. Altså på en fed måde. Det synes jeg har noget at gøre med min måde at forstå kunst på - at det er noget der udfordrer os. Vi får ikke bare det vi gerne vil have. Charlie Parker er selvfølgelig ikke den eneste bebop-musiker, men han spiller jo altsaxofon.

AV: Og du har spillet Charlie Parker numre da du voksede op?

LT: Ja, når jeg skrev de her numre over gamle Charlie Parker numre, så vækkede det noget der sad meget dybt i mig fordi jeg har siddet og terpet dem da jeg var 10-12 år. Jeg spillede Charlie Parker soloer fra The Omnibook som etuder da jeg var barn, men jeg måtte selvfølgelig springe de passager over hvor han spiller meget hurtigt. Jeg fandt indspilningerne af omnibook-soloerne på biblioteket og overspillede dem på kassettebånd så jeg kunne høre dem. Og så prøve at spille med.

AV: Hvad med Mikkell og Frederik har de noget forhold til Charlie Parker?

LT: Nej ikke rigtigt. Men DO DRUGS var en trio vi dannede da jeg var 19-20 år, og på den måde peger pladen også tilbage på det. Altså det med Charlie Parker peger tilbage på min barndom og det med Do Drugs peger tilbage på min ungdom, og har ellers ikke noget med hinanden at gøre. Men det har de for mig.

AV: Hvordan var dit fællesskab med Mikkell og Frederik dengang I var i starten af 20'erne og spillede med DO DRUGS?

LT: Vi mødtes de sidste år i gymnasiet. Frederik var en stærk kraft i det og bragte rigtig mange kunstæstetiske tanker ind i bandet. Og det var meget inspirerende. Altså jeg har jo holdt af at spille musik og trivedes fint med bare at indgå som musiker i forskellige sammenhænge, men det jeg fik øje på med DO DRUGS var, at man kunne tage den selv og selv bestemme hvordan musikken skulle forstås eller bedømmes. Eller i hvert hvad for kriterier den skulle bedømmes ud fra. Altså hvis man kigger på et surrealistisk maleri, bedømmer man det jo ikke på om perspektivet passer, fordi det jo er hele pointen at det de gør er at manipulere perspektivet. Og det får os måske til at tænke over perspektiv eller opfatte det på en ny måde. Og det opfatter jeg som en ret essentiel kunstnerisk ting. Jeg fandt ud af at man også kunne arbejde med musik på den måde. Så i stedet for at vi var et funkband, der prøvede at skrive nogle funknumre, så var det her at sætte noget op som man ikke kunne putte ind i en genre der var der på forhånd.

PHONEBOOK (2012)

AV: Det er så en duoplade med Jacob Anderskov. Og på det tidspunkt havde du allerede spillet i Anderskov Accident i mange år, ik?

LT: Jo, det havde jeg. Måske spillede jeg ikke så meget i det lige på det tidspunkt. Men jeg begyndte at spille i det, mens jeg gik på kons. Og så da jeg fik børn blev jeg nødt til at træde lidt ud af det, og kom Zeuthen måske mere med der. Men jeg kom til at spille med dem igen senere.

AV: Hvad var dit forhold til Jacob Anderskov og hvorfor lavede du en duoplade med netop ham?

LT: Altså da jeg fik idéen til at jeg godt kunne tænke mig at lave en duoplade med ham, så blev jeg rigtig glad for at han gerne ville. Altså han var med på idéen fra begyndelsen. For det var sådan lidt en overvindelse at spørge ham om han kunne have lyst til det.

AV: Hvorfor?

LT: Det var vel fordi jeg havde været musiker i hans band, hvor han satte kursen for musikken og så skulle jeg jo vende det på hovedet, så han skulle være udøver i mine grafiske notationer. Det var på en måde et stort skridt at vove sig ud i. Det var en udfordring at tage på sig, selvom Jacob var meget sød og nem at arbejde med. Men jeg har været ret optaget af de kunstneriske valg han tog i sin musik og jeg kunne godt lide at forholde mig kritisk dem. Altså bare i mine egne tanker - ikke i diskussion med ham. Når jeg møder nogen der kan tegne noget så tydeligt op som ham, så får jeg lyst til at engagere mig i det. Eller have en holdning til det. Altså at stille spørgsmålet: hvorfor er jeg kritisk overfor det? Så han har virkelig været fordrende for min tænkning om musik. Altså bare ved det han har gjort. Jeg blev jo løbende præsenteret for hans musik og hans måde at forløse den med et band. Og det har optaget mig meget.

AV: Hvad var det du gerne ville have ham til at bidrage med på den duoplade?

LT: Jeg forestillede mig at det kunne blive noget rigtig flot musik, og sådan komplekst og mangefacetteret på en god måde. Jeg ville gerne arbejde sammen med hans pianistiske udtryk. Jeg tænkte også at det kunne blive lidt mere poetisk end de to tidligere plader. Næsten sådan lidt romantisk med flygel og altsax. Nu ved jeg godt at min altsax måske ikke er så romantisk, men flygelet har alligevel en anden karakter end støjguitar og elektronisk manipuleret lyd. Sådan kammermusik, akustisk et-eller-andet med en ekvilibristisk medmusiker.

Numrene er skrevet som grafiske notationer der er ret åbne og en slags komponerede strukturer med nogle regler. Og det synes jeg kunne være sjovt at prøve med Jacob, for på det tidspunkt havde jeg mest spillet grafisk med nogle som var sådan virkelig dedikerede free-impro musikere, men Jacob var en af de første som også havde en stor tyngde i konventionel komposition.

AV: Var det der du startede med at lave grafiske notationer?

LT: Jeg arbejdede med grafisk notationer lang tid før duopladen, men det var dér jeg præsenterede dem for første gang på plade. Jeg startede da jeg var i begyndelsen af tyverne, og det var også der jeg fik undervisning af Barry Guy i netop det. ca. 2002. Men det var sådan lidt separat dengang. Jeg kunne ikke bare tage dem med i alle mulige sammenhænge. Nogen syntes det var lidt noget pjat, og det syntes jeg ikke. Jeg har undersøgt musikken gennem det grafiske. Nogle af dem var blev udgivet i en amerikansk antologi med grafiske partiturer fra hele verden og af Edition S. Og Carl Bergstrøm, som jo virkelig var en kapacitet inde for det område, opdagede at jeg også var i gang med grafisk notation og fik så sørget for, at jeg fik nogle af dem udgivet.

PLADESHOP (2016)

AV: Det er trio med Simon Toldam og Marilyn Mazur. Er det også grafiske notationer?

LT: Nej, det er det faktisk ikke. Fire af numrene er mine numre, hvor jeg kom med nogle ret konventionelle sange. Der er et par stykker af dem hvor jeg synger og nogle hvor jeg spiller saxofon og klarinet, og resten af pladen er kollektive improvisationer som vi også har klippet i.

AV: Jeg er helt vild med de brushes-beats Marilyn spiller på Naughty Mirror. Hvorfor valgte du lige præcis de to musikere?

LT: Jeg kan godt lide at der er forskelle mellem mennesker. Når vi så spiller sammen er det som om forskellene træder tydeligere frem. Der er et eller andet dér som er et plus. Jeg havde spillet lidt med Simon

før, men ikke med Marilyn. Vi mødte hinanden på den der Jazzahead messe, som ikke var noget yndlingssted for nogen af os, men så snakkede vi lidt sammen, og jeg husker det som om det var Marilyn der foreslog at det da kunne være fedt at lave en plade. Så det aftalte vi, og så fulgte jeg op på det da jeg kom hjem. Jeg var lidt spændt på om hun så stadig var klar på det, men det var hun og så fik vi Simon med. Han var også involveret i at lave den der White Label serie på ILK som pladen udkom på. Vi indspillede hjemme hos Marilyn i laden i hendes baghave. Sådant en stor bygning hvor der er musikinstrumenter fra hele verden. Og hun havde ikke indspillet plader der før så det var måske også en slags indvielse.

AV: Er det første gang du udgiver sange hvor du synger?

LT: Ja. Måske sang jeg nogle gange med Do Drugs, men det var ikke meget. Jeg sang meget da jeg var barn, men så tog jeg på et tidspunkt en beslutning om at jeg ville stoppe med at synge og dedikere mig til at spille saxofon. Da jeg var 15-16 år. Jeg havde sådan en idé om at når jeg sang så udtrykte jeg mig meget følelsesmæssigt og at der var lidt mere distance når jeg spillede saxofon. Og så tænkte jeg, hvis jeg så dropper at synge så måtte jeg blive tvunget til at udtrykke mig gennem saxofonen... Og det ved jeg så ikke om lykkedes, men det var motivationen. Det var også lidt mere opsigtsvækkende at være saxofonist end at være sanger. Jeg var kommet ind på Sct. Annæ Gymnasium og der var der jo mange piger der sang, så det var sjovere at være saxofonist. Så der gik jeg i gang med at øve intenst på saxofonen - med Thomas Frank som lærer. Marilyn opfordrede mig også til det at synge på pladen faktisk.

COMPOSITIONS Part I og Part II (2016)

AV: Det er jo to plader men de hænger lidt sammen, ik? Det hele er grafiske notationer og den første plade er med Raymond Strid, Carsten Dahl og Jonas Westergaard. Hvad tænkte du med den sammensætning af musikere?

LT: Altså jeg havde på det tidspunkt et hold på konservatoriet som jeg underviste, og så arrangerede jeg en frokostkoncert derude. Og det der med frokostkoncerter det var sådan lidt... Folk kunne ikke rigtig finde ud af om det var fedt eller ej, og så synes jeg det var sjovt at gøre det. Ligesom at spille solokoncerter i sluthalvfemserne - det var også sådan lidt "er det the shit eller er hun megaloman?". Men altså så hørte Carsten Dahl den der frokostkoncert, og så snakkede vi lidt bagefter og han syntes det var fedt, og det skrev jeg mig bag øret. At han havde vist interesse for min grafiske notation. Så da jeg skulle lave den plade syntes jeg det kunne være sjovt at få ham med, og det ville han gerne.

AV: Hvad med Raymond Strid? Hvad tænkte du med ham? Han kommer jo fra noget helt andet end Carsten Dahl.

LT: Ham havde jeg vel sådan et ret afklaret forhold til med henblik på fri improvisation og den musik jeg havde beskæftiget mig med ret længe. Jeg havde også taget nogle timer hos ham tidligere, så hvis han ville være med, ville jeg bare synes det var fedt. Og Jonas Westergaard han er jo en meget gammel ven fra gymnasietiden og jeg vidste han kunne synge. Der er nemlig også nogle sange på den plade. Og det var meget fint at spille med dem. Jeg havde en øver med Jonas og Raymond på dagen, hvor Carsten ikke kunne komme, og så kom han bare til lydprøven og så spillede vi koncerten som udgør pladen.

AV: Så I har bare spillet det én gang?

LT: Ja, bare til den koncert dér. Men jeg forstod på dem at de gerne ville spille med hinanden igen... Men det kommer de måske ikke lige til.

AV: Noget jeg tænker på når jeg kigger ned over alle de her plader er, at du aldrig rigtig har haft et working band. Altså et Laura Toxværd band der holder i nogle år og spiller koncerter og laver plader. Det er mere sådan nogle pladeprojekter?

LT: Ja, jeg har ikke rigtig bands kørende særlig meget.

AV: Hvorfor ikke?

LT: Altså selve det arbejde at have et band og turnere, det er jeg egentlig ikke helt vild med. Og det er måske lidt skørt, hvis man opfatter det som det primære ved at være musiker. Men jeg er aldrig rigtig kommet så godt overens med at skulle have den rolle. Og jeg har det nok også lidt trodsigt med det, at bare fordi det er sådan man normalt gør behøver jeg måske ikke at gøre det. Altså hvis det primære er at musikken lever igennem tiderne, og at der er nogle mennesker der involverer sig i den, så synes jeg det jeg gør er vigtigt og et væsentligt bidrag. Altså jeg gør det ikke bare for mig, men også for at bidrage til et community og en udvikling. Jeg gør det bare på min måde.

Jeg kan godt lide samværet med andre og at være social og sådan noget. Men det er blevet klart for mig, at når jeg skal koncentrere mig om noget og komme frem til det rigtige resultat, så er det forstyrrende at være sammen med andre mennesker i det. Så har jeg brug for uger eller måneder hvor jeg arbejder meget alene. For at komme ordentlig ned i kompositionerne og tankerne uden at blive forstyrret af det sociale. Det giver sådan en uro der får min energi til at flakse. Desuden har jeg heller ikke særlig meget lyst til at være meget væk fra mine børn, men måske når de er blevet voksne, bliver det lidt anderledes. For da jeg slog lidt igennem da jeg var i starten af 30'erne, havde jeg jo lige fået børn, så det har jo også påvirket min måde at gøre det på. Jeg har også set flere kvinder trække sig fra musikken end jeg har set mænd gøre det samme. Det er nok en tendens.

AV: Den sidste plade er med Dødens Garderobe. Der har du bare nuppet et band?

LT: Hehe ja! De spurgte på et tidspunkt om jeg ville spille lidt med dem, og det var sjovt. Og så lavede jeg et Artistic Research projekt på Kons, hvor jeg forskede i min praksis med grafiske notationer. Og der spurgte jeg dem om de ville være procesband med mig, og så spillede vi 3 koncerter med de samme kompositioner. Der udkom i øvrigt også en bog sammen med de to plader, med alle kompositionerne i.

AV: Har du nogen nye projekter i støbeskeen?

LT: Ja. Der kommer to plader til efteråret og en bog. På en måde tre værker der er forbundet med hinanden. Den ene plade er med Kresten Osgood, Maria Laurette Friis, Kristian Tangvik og Kalle Moberg på Trækspil. Og der har jeg skrevet sange med tekster, som er trukket ud af et langdigt af Grundtvig. Altså det er mine tekster men jeg har taget ordene fra ham og sat dem sammen på en ny måde. Og optagelserne af det bliver så kombineret med nogle live optagelser fra en koncert i New York med Ole Mofjell og Jeppe Zeeberg og jeg. Så der kommer nogle små dryp fra det mellem de der sange. Nis Bysted er producer på den plade.

LT: Den anden plade er med Marilyn Mazur og Peter Friis Nielsen. Det bliver grafiske notationer der sætter nogle rammer for nogle improvisationer, men også med nogle melodier der er skrevet. Den skal også indspilles ude i Marilyns lade. Og så kommer der en bog med grafiske partiturer fra begge plader, hvor de partiturer fra den første plade bliver lavet ud fra indspilninger, så dem har musikerne ikke spillet efter. Det er jo også sange, så på en måde bliver det også en slags sangbog. Og så udkommer det hele samtidigt... Det tror jeg var det hele.